

ماجرای یک استعفا

ماجرای استعفای وزیر صنعت، معدن و تجارت با برخی حواشی همراه شد و نماینده‌ای که این خبر به نقل از وی منتشر شده بود، آن را تکذیب کرد. به گزارش ایسنا، در حالیکه استعفای محمد شریعتمداری از یک هفته پیش مطرح شده بود، تازه‌ترین گزارش‌های رسیده حاکی از آن بود که این استعفا تقدیم رییس جمهور هم شده است. در این باره الیاس حضرتی - عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی - نیز در گفت‌وگو با خانه ملت این موضوع را تایید و اعلام کرد که این استعفا با هماهنگی رییس جمهور صورت گرفته است. همچنین برخی منابع آگاه از وزارت صنعت، معدن و تجارت این موضوع را تایید و اعلام کردند که استعفای شریعتمداری از این وزارتخانه از چند روز پیش مطرح بوده است. البته به فاصله کوتاهی از انتشار این خبر الیاس حضرتی خبر خود را تکذیب کرد و به ایسنا گفت که اخبار منتشر شده به نقل از وی در رسانه‌ها بی‌امان استعفای وزیر صنعت، معدن و تجارت با هماهنگی رییس جمهور شایعه است. در همین حال روابط عمومی وزارت صنعت، معدن و تجارت با صدور اطلاعیه‌ای اعلام کرد که استعفای محمد شریعتمداری صحت ندارد. قرار است طرح استیضاح وزیر صنعت، معدن و تجارت در جلسه این هفته کمیسیون صنایع و معدن مجلس شورای اسلامی مطرح شود.

اولیتاموم به خودروسازان

شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، سازمان ملی استاندارد و مجلس شورای اسلامی سه ضلع مثلثی هستند که با همکاری یکدیگر سختگیری‌های جدیدی در صدور برچسب انرژی خودروها را تشدید کردند و در این راستا اعلام شده است خودروسازها فقط دو سال فرصت دارند که استانداردها را رعایت کنند. به گزارش ایسنا، مصرف بی‌رویه بنزین و هدررفت انرژی در کشور سرخط مهم‌ترین اخبار در روزهای گذشته بوده است موضوعی که به دغدغه مقام معظم رهبری نیز تبدیل شده و ایشان هم با انتقاد از مصرف بیش از ۱۰۰ میلیون لیتر بنزین در روز در کشور، «بد استفاده کردن از ظرفیت‌ها و منابع داخلی» را یکی از مشکلات موجود در بحث مدیریت اقتصادی عنوان کردند و به وزارت نفت دستور دادند تا موضوع کاهش مصرف بنزین را پیگیری کنند.

آمارها حاکی از آن است که از ۱۶.۱ میلیون خودروی سبک ۹۰۰ هزار خودرو و از یک میلیون خودروی سنگین ۳۰۰ هزار خودرو فرسوده هستند. علاوه بر آن این شرکت‌ها موظف هستند استانداردهای مربوطه را در مورد مصرف انرژی رعایت کنند. در این راستا، محسن دلایز، مدیرعامل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت گفت: باید برای صنعت خودرو و چاره‌ای اندیشیده شود، در این راستا با همکاری سازمان ملی استاندارد برچسب انرژی سختگیری‌های بیشتری خواهد شد و خودروسازان دو سال فرصت دارند که استانداردها را رعایت کنند.

بنزین سوپر به جایگاه‌های سوخت بازمی‌گردد

بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام شده تولید بنزین سوپر که حدود سه ماهه باوقفه مواجه شده بود، از هفته آینده از سر گرفته می‌شود.

حدود سه ماه است که شاهد کمبود بنزین سوپر در برخی جایگاه‌های سراسر کشور بودیم که علل مختلفی برای این کمبود لیست شده است. گاهی گفته شد علت این موضوع قطع واردات بنزین سوپر به دلیل خودکفایی کشور در تولید این بنزین است و گاهی علت کمبود بنزین سوپر تعمیرات پالایشگاه‌ها و توقف انتقال بنزین سوپر با تأخیر مواجه شده است و گاهی اخباری هم منتشر شد مبنی بر اینکه وزارت نفت در حال ذخیره‌سازی بنزین برای زمان تحریم است و اولویت اول کشور تامین بنزین معمولی مردم است. در هر صورت کمبود بنزین سوپر در برخی از جایگاه‌ها توسط وزیر نفت هم تأیید شد. بیژن زنگنه در این مورد گفت: ما در کشور مشکل کمبود بنزین نداریم اما ممکن است بنزین سوپر در یک جایگاهی کم باشد. بر این اساس انطور که سخنگوی کمیسیون انرژی اعلام کرده بود، قرار بود از ابتدای مهرماه عرضه مجدد بنزین سوپر در جایگاه‌های سوخت آغاز شود. شنیده‌ها حاکی از آن بود که مجلس قصد دارد اگر عرضه بنزین سوپر آغاز نشد از شرکت ملی پالایش و پخش در این باره سؤال کند.

معمای پیچیده سامانه بهین یاب و پتروشیمی‌ها

وزارت صنعت و دسته گلی دیگر!

امین قلعه‌ای

فروش مواد اولیه در بازار آزاد به لحاظ اختلاف قیمت، رانت شدیدی وجود دارد. سخنان جعفری دولت‌آبادی به مشکلات پیش آمده در بورس کالا در حقیقت اشاره‌ای به فعال شدن کدهای صوری در این بورس است. ماجرای که از چند ماه پیش باعث بروز مشکلات فراوان برای تولیدکنندگان واقعی در کشور شده بود.

ماجرای کدهای صوری چه بود؟

یک هفته پیش وزیر صنعت، معدن و تجارت طی ابلاغیه به بورس کالا اعلام کرد که سقف رقابت برای فروش محصولات پتروشیمی در بورس کالا برداشته شد. پس از حاشیه‌های فراوان، وزیر صنعت، معدن و تجارت در نامه‌ای به سازمان بورس و اوراق بهادار، دستور آزاد شدن سقف معاملات پتروشیمی در بورس کالا را ابلاغ شد. بر پایه نامه «محمد شریعتمداری»، محدودیت در سقف رقابت محصولات برداشته شده و قیمت پایه اولیه همچنان بر مبنای نرخ ۴۲۰۰ تومانی محاسبه و اعلام شود. بر این اساس، شرکت ملی صنایع پتروشیمی باید پس از هر بار عرضه منجر به معامله، قیمت پایه را بر اساس میانگین چهار هفته‌ای عرضه شده تعدیل و به بورس اعلام کند و در نهایت شرکت‌های پتروشیمی مکلف به رعایت کف عرضه اعلام شده حداقل به میزان عرضه کالا در بورس، مطابق عرضه پار سال باشند. اما چه عواملی باعث شده بود که وزیر صمت چنین بخشنامه‌ای را برای بورس کالا صادر کند؟ برای درک بهتر موضوع

بهتر موضوع خوب است به ماجرای کمبود مواد اولیه تولید بطری آب معدنی در کشور بپردازیم. دو ماه پیش هم زمان با افزایش شدید تالامات ارزی در کشور خبری تعجب برانگیز در رسانه‌ها انتشار یافت. «تولید آب معدنی به دلیل بحران کمیاب شدن مواد اولیه ساخت بطری با بحران مواجه شده است.» پیمان فرهود، دبیر انجمن تولیدکنندگان آب معدنی دو ماه پیش در این باره گفته بود: «وضعیت موجود در تولید بطری آب معدنی در کشور، ناشی از چند مؤلفه است. مؤلفه اول صادرات محصولی است که به صورت انحصاری و با میزان محدود توسط یک واحد پتروشیمی در کشور تولید می‌شود. سوال ما به عنوان تولیدکنندگان آب معدنی در کشور این است که چرا پتروشیمی تندگویان که تولیدکننده انحصاری مواد اولیه بطری آب معدنی با توجه به نیاز شدید در داخل کشور، این محصولات را صادر می‌کند. مؤلفه بعد رفتارهای غیر شفاف در بورس کالا است. ما معتقدیم در فرآیند توزیع و عرضه مواد اولیه در بورس کالا تخلفاتی اتفاق می‌افتد. در چند ماه اخیر ما شاهد فعالیت تعداد زیادی کد به عنوان خریدار در بورس کالا هستیم. تعداد خریداران پرفرم در بورس کالا از دو سه ماهه پانته سال گذشته تا کنون افزایش غیر معمولی پیدا کرده است. برخی از افراد که در چند سال اخیر هیچ فعالیتی در این حوزه نداشته‌اند دوباره کدهای خود را فعال کرده‌اند. امروز خود مسئولین

مسئولان بورس کالا معتقد هستند که تعداد کدهای وارد شده به موضوع طبیعی نبوده است. بسیاری از شرکت‌هایی که تاکنون تعطیل شده بودند و اصولاً فعالیت در چند سال اخیر نداشته‌اند، مجدداً کدهای خود در بورس کالا را فعال کرده‌اند. پرفرم فروشان با خرید هر مقداری از این محصول در بورس کالا با قیمت هفت هزار تومان، آن را در بازار آزاد با قیمت ۲۱ تا ۲۴ هزار تومان به تولیدکنندگان آب معدنی می‌فروشد. باید دقت داشت ضوابط خرید از بورس تنها مختص کسانی است که تولیدکننده پرفرم هستند.» حالا با گذشت دو ماه از بیان این اظهارات از سوی دبیر انجمن تولیدکنندگان آب معدنی دادستان تهران از کشف یک انبار بزرگ احتکار اولیه پتروشیمی در شورآباد تهران خبر می‌دهد. جعفری دولت‌آبادی در این باره می‌گوید: «حدود دو سه هفته پیش در شورآباد انباری

که صد تن مواد پتروشیمی در آن نگهداری می‌شد را کشف کردیم که همان لوازمی بود که به قیمت مصوب دولتی خریداری و نگه داشته بودند تا به قیمت آزاد بفروشند. بنابراین یکی از علل عمده‌ای که مطرح شد افزایش تقاضا از سوی این شرکت‌ها بود که این موضوع را شرکت‌های پتروشیمی باید مدیریت کنند.»

چه کسی مسئول ناکارآمدی «بهین یاب» است؟

تقصیر بروز اشکال در فرآیند فروش مواد اولیه بطری پلاستیکی اصلاً تماماً متوجه مسئولین بورس کالا نیست. بر اساس شواهد سامانه «بهین یاب» در وزارت صنعت، معدن و تجارت وظیفه اصلی کنترل فعالیت واحدهای صنعتی و نحوه ورود آنها به بورس کالا را برعهده دارد. واحدهای صنعتی موظف به تکمیل بخش‌های مختلف این سامانه و ارائه اطلاعات دقیق از نحوه فعالیت، موجودی انبار، آمار تولید و مباحثی از این قبیل هستند. با وجود سامانه بهین یاب هنوز مشخص نیست که کدهای مربوط به موسسات غیر فعال در سال‌های گذشته، چگونه در چند ماه اخیر دوباره فعال شده‌اند؟ بررسی‌های آماری نشان می‌دهد که ریشه اصلی توزیع رانت در بازار پتروشیمی سامانه بهین یاب متعلق به وزارت صنعت است. پیش از این حفره‌های موجود در دیگر سایت زیرمجموعه وزارت صنعت موسوم به سامانه ثبت سفارش، در حوزه واردات خودرو ججال‌ساز شده بود. مطابق ضوابط وزارت صنعت هیچ خریداری بدون اخذ مجوز از سامانه بهین یاب نمی‌تواند وارد بازار پتروشیمی بورس کالا شود؛ به این ترتیب وزارت صنعت از کلاهبرداری‌ها مطلع می‌شود. مطابق اطلاعات موجود حجم تقاضایی که این مشتری‌ها برای خرید محصولات پتروشیمی در سال جاری ثبت کرده‌اند ۱۱ درصد بیش از سال قبل است. سال قبل حجم تقاضا برای خرید محصولات پتروشیمی در طول ۵ ماهه برابر با ۲ میلیون و ۲۷۶ هزار تن بود که این مقدار امسال به ۷ میلیون تن رسیده؛ در حالی که در این مدت هیچ اتفاق مهمی که نشان‌دهنده افزایش حجم تقاضا برای مصرف مواد پتروشیمی باشد، ثبت نشده است. نتیجه اینکه خریداران تقاضاهای اضافی برای سودجویی از رانت تفاوت قیمت وارد صف خرید شده‌اند و این مشتری‌ها همان افرادی هستند که وزارت صنعت به خوبی از نام و هویت آنها باخبر است.

با وجود سامانه بهین یاب هنوز مشخص نیست که کدهای مربوط به موسسات غیر فعال در سال‌های گذشته، چگونه در چند ماه اخیر دوباره فعال شده‌اند؟ بررسی‌های آماری نشان می‌دهد که ریشه اصلی توزیع رانت در بازار پتروشیمی سامانه بهین یاب متعلق به وزارت صنعت است

نوشداروی بعد از مرگ سهراب باروشن شدن مشکلات عدیده در کارآمدی سامانه بهین یاب حالا مسئولین به این نتیجه رسیده‌اند که با استفاده از روش‌های دیگر صلاحیت خریداران مواد اولیه پتروشیمی را احراز کنند. با اتخاذ این روش البته سامانه بهین یاب به طور کامل از چرخه عرضه مواد اولیه پتروشیمی حذف نمی‌شود، بلکه عملکرد سال گذشته واحدهای متقاضی ملاک ارزیابی صحت ادعای آنها قرار خواهد گرفت. رضا محتشمی پور، رییس دفتر توسعه صنایع تکمیلی پتروشیمی در این باره گفت: یکی از مواردی در ماه‌های اخیر در راستای تنظیم بازار مصوب شد، تغییر نحوه تخصیص مواد اولیه به خریداران بود. بر اساس این مصوبه، به جای استفاده از سامانه بهین یاب برای تخصیص سهمیه به متقاضیان از عملکرد سال گذشته شرکت‌ها استفاده شد. به گفته محتشمی پور، سامانه بهین یاب بر اساس نظر کارشناس مربوطه و ظرفیت برآورد شده بنگاه‌ها اقدام به تخصیص سهمیه خرید از بورس کالا می‌کند که بعضاً این میزان سهمیه با واقعیت‌های تولیدی بنگاه‌ها تفاوت دارد؛ خصوصاً در مواردی که شاهد تفاوت قیمت در بازارها هستیم، به یکباره با تقاضای بالایی برای افزایش اعداد و ارقام در بهین یاب مواجه می‌شویم که این موارد باعث شده است عملکرد سال ۹۶ شرکت‌ها ملاک تخصیص مواد قرار گیرد. رییس دفتر توسعه صنایع تکمیلی پتروشیمی در پایان تصریح کرد: «البته برخی‌ها گمان کردند که با این تغییر شیوه، سامانه بهین یاب به کلی حذف شده است، اما اینطور نیست و تنها تخصیص مواد به خریداران بر اساس عملکرد شرکت‌ها در سال ۹۶ و در قالب سامانه بهین یاب تغییر کرد.»

تومان به‌ازای هر دقیقه شده است. در واقع در سیم‌کارت‌های دائمی، هزینه تماس با تمامی خطوط شامل افزایش ۲۶.۶ تومانی شده و در سیم‌کارت‌های اعتباری در تماس‌های درون شبکه شامل ۲۰ تومان افزایش، در تماس به خطوط اپراتوری دیگر شامل ۳ تومان کاهش و در خطوط ثابت نیز شامل یک تومان افزایش شده است.

سیم‌کارت‌های اعتباری نیز برای تماس‌های درون شبکه، این هزینه ۶۶.۹ تومان و برای سایر خطوط ۹۲.۹ تومان برای هر دقیقه و تماس به خطوط ثابت ۷۹.۹ تومان بوده است، اکنون در سیم‌کارت‌های دائمی برای تماس با تمامی خطوط (خط ایرانسل دیگر، دیگر اپراتورها و خطوط ثابت) این هزینه ۵۹.۹ تومان و برای سیم‌کارت‌های اعتباری ۸۹.۹

یکسان‌سازی یا افزایش بی‌صدای تعرفه مکالمات همراه

تومان برای مکالمات برون‌شبکه بود، به ۵۹.۹ رسیده است؛ این مبلغ برای مکالمات درون شبکه شامل ۲۰.۹ تومان افزایش و برای مکالمات برون شبکه شامل ۲۶ تومان کاهش می‌شود. برای سیم‌کارت‌های اعتباری نیز در حالی که هزینه برقراری برای مکالمات درون شبکه ۶۷ تومان و برای مکالمات برون شبکه ۹۳.۷ تومان بود، این هزینه به ۸۹.۹ رسیده است که شامل ۲۲.۹ تومان افزایش برای مکالمات درون شبکه و ۳۰.۸ تومان کاهش برای مکالمات برون شبکه می‌شود.

همراه اول در اطلاعیه خود آورده است که این روش جدید قیمت‌گذاری موجب سهولت و شفافیت بیشتر در محاسبه هزینه مکالمات مشترکین خواهد شد و از مزایای دیگر این طرح کاهش تعرفه تماس‌های

در حالی که اپراتور اول تلفن همراه تعرفه تماس‌های درون و برون شبکه‌ای خود را از امروز، اول مهرماه، یکسان کرده، به نظر می‌رسد مکالمات درون شبکه این اپراتور برای سیم‌کارت‌های اعتباری با افزایش قیمت مواجه شدند. از طرفی ظاهر اپراتور دوم همراه نیز به تغییر تعرفه‌های خود اقدام کرده است.

به گزارش ایسنا، اپراتورهای اول و دوم تلفن همراه، به یکسان‌سازی تعرفه‌های خود اقدام کرده‌اند که البته به نظر می‌رسد این یکسان‌سازی در برخی از سیم‌کارت‌های دائمی و اعتباری برای تماس‌های درون و برون شبکه، با افزایش قیمت برای مشترکان همراه است. هزینه برقراری تماس با سیم‌کارت‌های دائمی در اپراتور اول که ۵۷ تومان برای مکالمات درون شبکه و ۶۲.۵